

FINEARTSMAGAZINE

TABBLEAU

groepsportret

15 Rietvelders

document

De herontdekking van Verster

verrassend

Lichtkunst in Eindhoven

inspirerend

Mois de la Photo

24ste Jaargang nr. 5
November 2002
Adviesprijs:
Ned. €8,-
België €8,92

WILLEM LENSSENCK
Voorjaarsstijl II, 2002,
brons, b. 82 x h. 70 cm,
sokkel 105 cm, graniet/
hardsteen. De kunstenaar
wordt verlegenoordigd
door Galerie Laimbäck te
Langbroek en Kunsthau
Bühler te Stuttgart.

Buitenveld Academie
 vakkensamenafdeling
 Schilderen/
 Tekenen, lichting
 2002. Achterste rij,
 v.l.n.r.: Mariëtte
 Bosch, Anton Kovel-
 len, Frieda van der
 Poel, Pia Henriksen,
 Senja Doevandans,
 Klaar Valkhoff,
 Vincent Boerens,
 Sopho Tabatadze,
 Isabelle Duval.
 Voornste rij, v.l.n.r.:
 Olivia Giebbeek,
 Geeske Bijker,
 Maarten Bijlenga,
 Chester Gibs,
 Sonja Karimel en
 Xiangyan Yang.

15 x RIETVELDERS

PETER HENKES. Drie jaar geleden volgde Tableau de jonge Georgische kunstenaar Sopho Tabatadze naar haar geboorteplaats Tbilisi (*Tableau* jrg. 21, nr. 5, april 1999). Sopho studeerde toentertijd anderhalf jaar in Nederland aan de Rietveld Academie. Afgelopen augustus studeerde ze af, samen met veertien medestudenten van de afdeling Schilderen/Tekenen. De Rietveld heeft internationale bekendheid als een kunstacademie waar vrijheid en individualiteit voorop staan. Zoals een Rietvelddocent zei tegen Sopho: 'Goed, je kunt tekenen, maar laat nu eens zien wie je bent'. De klassieke kunstopleiding leert techniek; daaruit volgt de zelfontwikkeling. Bij de Rietveld is het andersom; de techniek is het gevolg van de persoonlijke keuzes die je maakt. Méér dan een voorbereiding op de kunstwereld is de Rietveld een opleiding waar iemand zichzelf leert kennen. Vier jaar lang hebben vijftien mensen met elkaar gewerkt, elkaars werk én persoonlijkheid becommentarieerd. Voor hun gezamenlijke expositie vonden ze een leegstaand gebouw op een industrieterrein in Amsterdam. Het gebouw is voor sloop genommeerd, maar voor het zover is zullen twaalf medestudenten er een ateliercomplex van maken waar ze nog minstens een jaar samen kunnen doorwerken. Wouter Jansen maakte de portretten. Peter Henkes vroeg wat ze hadden (af)geleerd, en hoe ze naar de toekomst kijken. >

De firma Mols uit Eindhoven drukt vier kilometer behang, ontworpen door de Georgische Sophie Tabatadze (rechts op middelste foto); de firma Henkel sponsorde de lijn.

Sopho's eindexamenproject vormt het decor van alle andere deelnemers. Ze ontwierp een behang met suggestief-anatomische tekeningen. Het spel met papier als muur verwerkte ze ook in een installatie, waarbij ze het papier als bouwstenen gebruikte voor een kleine ruimte waar je naar binnen kunt lopen.

1 SOPHO TABATADZE
Schilderijen, tekeningen en installaties.

'In Tbilisi [Georgië] heb ik geleerd hoe je klassieke beelden kopieert. Hier was alles heel individualistisch. Ik had al van de Rietveld gehoord toen ik vijf jaar geleden in Amsterdam kwam en ik ben er meteen naartoe gegaan. Dat proces van zoeken: wie ben ik? dat was heel belangrijk. Voor het eindexamen heb ik behang gemaakt. Het zag er goed uit en de klas vond het een

idee om het op alle muren te plakken. Ik heb veel support gehad, vooral van de firma Mols uit Eindhoven, die het heeft gedrukt, vier kilometer behang, en van de firma Henkel die de lijn sponsorde. Ik wil zeker terug naar Georgië, samen met een paar mensen van de Rietveld, een werk- en expositieruimte beginnen en samenwerken met Georgische kunstenaars. Maar het is nu nog te vroeg. Alles daar is mooi maar alles is ook moeilijk.'

2 GEESKE BIJKER
Schilderijen, acryl op doek.
Abstract-figuratief.

'Ik ben zelfbewuster dan voorheen. Ik was erg bevooroordeeld. Toen ik op de Rietveld kwam dacht ik dat ik ruimer in mijn geest zat, ik moest me meer openstellen dan ik had gedacht. Ik heb geleerd meer op mijn intuïtie te vertrouwen, minder alles voor zoete koek

aan te nemen. Vóór de Rietveld studeerde ik dramaturgie bij theaterwetenschappen. De toekomst is eenvoudig: in een atelier werken, op een grote muur, linksomder beginnen en rechtsomder eindigen. Ik verlang ernaar los te komen van de academie, ik snak ernaar! Het eenzame atelier, dat wil ik.'

3 SONJA DOEVENDANS
Fotografie, schilderijen. Het eigen lichaam als thema.

'Zelfstandigheid. Dat heb ik hier wel geleerd. Je bent steeds bezig met het verkennen of het idee dat in je hoofd zit werkt. Van de leraren krijg je feedback, maar nog meer van medestudenten. Ik ben blij dat ik nog een tijd in de groep blijf, hier mijn atelier ga maken. Ik wil de tijd nemen om te zien hoe de kunstwereld werkt. Wat dat betreft heb ik op de Rietveld Academie weinig meegekregen. Ik heb vijf jaar ge-

'IK HEB VRIJHEID GELEERD: DOEN WAT JE WILT, LATEN WAT JE NIET WILT. JE KRIJGT VEEL KRITIEK VAN MEDESTUDENTEN EN VAN DE LERAREN, MAAR IK VOND HET WEL MEEVALLEN. ECHT DIRECT WAS HET NAAR MIJN SMAAK EIGENLIJK TE WEINIG. NU IK EEN EXRIETVELDER BEN, IS DE TOEKOMST ONBEPAALD; DAT TREKT ME AAN. IK HEB HET GEVOEL DAT IK WEER OPNIEUW BEGIN, ALLES IS OPEN.'

Olivia Glebbeek

5 ANTON KOVALEY
 Computerkunst, websites, interactief.

'Tien jaar geleden kwam ik uit Moskou om hier te studeren aan de Rietveld. De kunst daar was toentertijd achterdochtig en nog zwaar onder invloed van socialistisch realisme. De combinatie Staat en kunst werkt nooit echt gunstig. Kunst is serieus werk en daarom ben ik hier gekomen, de Rietveld heeft me geholpen. Wat ik heb geleerd: mensen, die zijn het belangrijkste - ja en schilderen en tekenen, maar de mensen eerst. Misschien ga ik een reisbureau oprichten om Nederlandse mensen Rusland te laten bezoeken en vice versa.'

studeerd en vooral omdat het zo lang duurt, kom je jezelf tegen. Vallen en opstaan.'

4 XIANGYAN YANG
 Potloodtekeningen op papier, Onderwater- en anatomische elementen, 2 bij 3 meter.

'In 1998 verhuisde ik van Beijing naar Amsterdam, zes maanden later begon ik aan de Rietveld. Ik heb een jaar in een cultuurschock geleefd. Mijn vrienden in China wilden dat ik schreef over Nederland, maar wat kon ik zeggen? Het was onbegrijpelijk, voor mij en voor hen. In China werkte ik op mezelf, geïsoleerd. Hier moest ik altijd iets laten zien van mezelf. Mensen hier leggen hun vinger op je hart. 'You can attack me now, no problem', dat heb ik geleerd. En nu? Ik wil verder, naar Ateliers '63. De klassieke benadering van A63 respecteer ik.'

6 MAARTEN BIJLENGA
 Hout, mixed media, objecten en installaties, Geïnspireerd op folklore, vakmanschap.

'Wat ik geleerd heb, is je eigen beelden naar boven te halen, in staat zijn te ontdekken. Ik merk dat iedereen een eigen paadje maakt, de school is goed om dat te coachen. Maar van je medestudenten leer je het meest, heel belangrijk. De toekomst; zo eerlijk mogelijk je eigen dingen doen. Ik heb een eigen tijdschrift waar ik mee doorga, het heet 100 cross.'

7 PIA HENRIKSEN
 Tekeningen, boek.

'Ik heb nog niet het idee dat de oplet-

ding af is. Ik heb nog tijd nodig om het te verteren. *It feels like a mental thing*. Ik heb niets geleerd over praktische zaken als techniek - het belangrijkste thema was hoe je jezelf uitdrukt en je positie in de kunstwereld. Ik had meer techniek verwacht maar het was vooral praten. Ik ga als illustratrice werken, commercieel. Kunst bestaat ook buiten de bekende 'kunst' context.'

8 CHESTER GIBS
 Tekeningen en video, Identiteit, zelfbewustzijn.

'Belangrijk voor mij is om te zien hoe iets verder gaat dan de oppervlakte. In het begin kon ik niet onder woorden brengen waarom iets me aansprak, ook niet bij mijn eigen werk. Goed kan ook lelijk zijn. Ik weet nu wat ik wil zien. Ik heb geleerd me vooral op het beeld te concentreren. Ik beleef een beeld, en ik probeer verder te gaan dan dat alleen. Ik ben blij dat ik van de Rietveld weg ben. Ik heb een baan bij de KLM, deed ik ook al tijdens mijn studie. Ik ga een boek maken met tekeningen en foto's. Mijn plan? Dingen maken die ik leuk vind; het is moeilijk er iets over te zeggen, al mijn werk is nuttig al is het maar om te ontdekken wat ik niet wil.'

9 FRIEDA VAN DER POLL
 Schilderen, acrylverf op doek, figuratief, Landschappen en dieren.

'De academie was streng, ik was op mezelf teruggeworpen. In dat op ->

1

2

3

4

7

8

11

12

13

2

4

5

9

10

13

14

15

zicht is de Rietveld een harde leer-school en er zijn veel mensen die er niet tegen kunnen. Ik heb geleerd om zekerder te zijn, kritiek te verdragen. Ik ben blij met het behang, het schept een privé-sfeer waar mijn werk zich bij thuisvoelt. Ik maak schilderijen die boven de bank horen, die meedoen met het dagelijks leven.'

10 VINCENT BEERENS

Schilderijen en tekeningen.
Figuratief, geïnspireerd op comics.

'Ik heb geleerd dat ik de ideeën die ik heb blijf uitwerken, ondanks de kritiek die je krijgt van je medestudenten, en dat ik er plezier in heb. Ik hou vast aan waar ik door gedreven wordt; eerlijk zijn over mijn eigen werk. Ik wil een tijdje dingen doen zonder erbij na te denken, tekenen. Volgend jaar zie ik wel verder. Het was soms moeilijk om met de kritiek om te gaan, maar het heeft ervoor gezorgd dat ik meer vertrouwen heb in wat ik doe.'

11 ISABELLE DUVAL

Schilderijen, acryl op doek.
abstract-figuratief, groot
formaat.

'Het is een periode geweest waarin ik sterk in mijn schoenen moest staan, daar had ik de Rietveld voor nodig. Daar hoort dan ook bij dat je op je bek durft te gaan. Je leert jezelf kennen op een harde manier. Alleen red je het niet, je hebt de wisselwerking met je medestudenten nodig. Het was mijn idee om met een groot deel van deze jaargang deze ruimte te huren, een eigen atelier. Hiervoor deed ik bedrijfs-economie en heb ik psychologie gestudeerd. Ik wil altijd blijven schilderen.'

12 KLAAR VALKHOFF

Mixed media. Frisdrankrietjes.

'Het was een rollercoaster! Six Flags Holland was er niets bij. Heel spannend geweest allemaal. De Rietveld is gewoon een heel goede school. Ik geloof dat je iemand tot kunstenaar kunt opleiden. Ik heb kracht geleerd. Ik blijf voorlopig in dit pand zitten, mijn eigen atelier samen met de anderen. Het is het volgende avontuur!'

13 MARINDA BOSCH

Installaties, mixed media, hout,
piepschuim en tekeningen. Objec-
ten als opgelegd geheugen.

'Blijven geloven in wat je doet! De Rietveld heeft me sterker gemaakt. Ik heb de opleiding gedaan en nu ga ik de wereld in. Je moet het nu helemaal zelf doen. Het is heel positief dat een groot deel van onze groep bij elkaar

blijft, dat we in het gebouw van onze eindexamenexpositie eigen ateliers gaan maken. Ik wil niet verder denken dan volgend jaar. Misschien zitten we hier dan nog, misschien is het gebouw ge-sloopt.'

14 SONIA KARIMI

Schilderijen, acryl op doek.

'De kunstacademie in Iran was heel anders. Je moet gewoon doen wat de leraar je zegt. De eerste paar jaar maak je stillevens en als je geluk hebt, mag je op een gegeven moment beginnen met anatomie. Nooit naakt natuurlijk. Ik heb mijn diploma gehaald, in Shiraz, maar wat ik wilde paste niet in de ideologie. Ik was ook benieuwd naar kunst van mijn tijdgenoten. Ik ben in '65 geboren maar de kunstgeschiedenis in Iran houdt op in 1960. Het moeilijkste hier was onafhankelijkheid. Ik heb echt moeten leren om kritisch te zijn tegenover mezelf. Ik ga binnenkort naar Zweden, in de reclame werken.'

15 OLIVIA GLEBBEEK

Sculptuur, gips. Snoep- en
taartpaleisjes.

'Ik heb vrijheid geleerd: doen wat je wilt, laten wat je niet wilt. Mijn werk streeft naar uitbundigheid. Je krijgt veel kritiek van medestudenten en van de leraren, maar ik vond het wel meevallen. Echt direct was het naar mijn smaak eigenlijk te weinig. Nu ik een ex-Rietvelder ben is de toekomst onbetaald; dat trekt me aan. Ik heb het gevoel dat ik weer opnieuw begin, alles is open.' <

Fotografie: Wouter Jansen.

15 RIETVELD ARTIS

In 1999 Tableau followed the Rietveld st. Tabatadze back to her birthplace, Tbilisi. This August she graduated from the Rietveld. She was one of the fourteen fellow students from the painting department. They found a derelict building to use as a studio and their graduate show which most will not see. Peter Henkes asked each about their time at the Rietveld - famous and individuality. Having had to copy class in Tbilisi, Tabatadze, whose anatomy on wallpaper formed the backdrop to her work, found the process of self-discovery important. Rietveld. She hopes to return to Tbilisi to work and exhibition space. Six of the group are in painting. Frieda van der Poll, who made 'that should be hung above a sofa', found a tough experience, but it taught her her criticism. After her formal Iranian academic work, Karimi, 37, had greatest difficulty with it at the Rietveld: 'I had to learn how to critique. She is off to Sweden to work in advertising. She is what Sonja Doevensdappere calls the Rietveld. She will be working in the studio space while 'looking at how the art world works. The Rietveld helped Geeske Bijker drop her preconceptions and 'learned to trust her intuition more. She is 'the lonely studio'. Vincent Beerens is inspired by comics: 'I learned to copy my ideas despite fellow students' criticism. I want to do a few things without having about anything else.' 'It is a tough way to know yourself,' is Isabelle Duval's verdict. It was her idea to rent the space to continue to paint there. Of the three studied drawing, Xiangyan Yang from Beijing was the greatest culture shock. 'In China I worked I always had to show myself'. She will study at Ateliers '63. Pia Henriksen, who worked as a commercial illustrator, wishes Rietveld had taught more about technique: 'about your position in the art world'. She taught Chester Gibs, also a video artist, to press himself about art works. He is planning with drawings and photographs. Maar and Marinda Bosch, installation and mixed media artists, said the Rietveld had made them 'stronger'. 'It was good in coaching students to make themselves'. Bijlenga will continue with her work while Bosch will work in the studio space. Valkhoff, who describes the Rietveld as 'an art school'. Lone sculptor in the group, Marinda Bosch, learnt all about freedom at the Rietveld: 'the feeling that she is now 'starting all over'. Anton Kovalev from Moscow studied at the Rietveld and the school taught him much about art: 'I may start a travel agency for 'Dutch people to visit each other's countries'. <

EXPOSITIE

Sopho Tabatadze
begin december
Galerie Lambert Tegenbosch
Putterstraat 48
Heusden aan de Maas
do. t/m vr. 10.00 - 18.00